

Dosarul nr. 2ra-1116/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: V. Craveț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Maria Ghervas

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Ilarion Goban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ilarion Golban împotriva lui Gabib Șihamadov și Lucia Șihamadov, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La data de 12 iulie 2016 Ilarion Goban a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gabib Șihamadov și Lucia Șihamadov, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la începutul lunii octombrie 2008 s-a înțeles cu familia Șihamadov de a le vinde două gospodării ce îi aparțineau cu drept de proprietate, iar el a rămas să locuiască în vecinătate, în gospodăria fiului Viorel Golban.

Astfel, reclamantul a relatat că în temeiul înțelegerii lor, urma să înstrăineze ambele gospodării, cu condiția, că imobile date se vând împreună cu lotul aferent, cu suprafața de 0,13 ha și nu cu 0,15 ha, cum sunt în realitate, la ce pârâțul a fost de acord.

În legătură cu starea sănătății, la 01 octombrie 2008 a eliberat procura nr. 10604 pe numele pârâțului Gabib Șihamadov pentru a perfecta toate documentele, inclusiv și înstrăinarea imobilului.

În aceeași ordine de idei, reclamantul a susținut că la sfârșitul lunii iunie 2015 familia Șihamadov a început a instala poarta pe lotul de teren cu lățimea de 5m de la grădina feciorului său, și anume pe teritoriul de care el se folosea și la întrebarea de ce ei încalcă înțelegerea, i s-a răspuns că ei sunt proprietari lotului dat și au prezentat contractul de vânzare-cumpărare a imobilelor cu nr. cadastrale xxxx și

xxxx, cu suprafața terenurilor respectiv de 0,0844 ha și 0,0658 ha, iar în total suprafața de 0,15 ha.

A menționat reclamantul că faptele declarate mai sus au fost confirmate și de către funcționarii primăriei, care i-au eliberat copia actului de delimitare a hotarelor între deținători și atunci a înțeles că a fost dus în eroare de către pârâtul Gabib Șihamadov și folosindu-se de faptul că este bolnav, nu are picioare, l-a deposedat de teren cu suprafața de 0,02 ha și anume lotul de teren care îl folosea pentru a se aproviziona cu lemne de foc, pentru acces la drum, lucru foarte important pentru el, fiind de unul singur și fără picioare.

Totodată, reclamantul a notat că contractele de vânzare-cumpărare au fost întocmite la 10 noiembrie 2008, iar conform art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general de prescripție extinctivă este de 3 ani, care nu a fost omis deoarece a aflat despre încălcarea drepturilor sale în luna iunie 2015.

În drept reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 228 alin. (1) și art. 230 alin. (1) Cod civil.

În acest context reclamantul a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 11756 din 10 noiembrie 2008 privind înstrăinarea imobilului cu nr. cadastral xxxx, compus din lotul de teren destinat pentru construcția locativă, cu suprafața de 0,0658 ha, încheiat la notarul public Maria Mazur între Gabib Șihamadov, acționând în calitate de reprezentant al său în baza procurii nr. 10604 din 01 octombrie 2008 și Gabib Șihamadov în calitate de cumpărător.

Prin hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ilarion Golban împotriva lui Gabib Șihamadov și Lucia Șihamadov, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, ca fiind tardivă și neîntemeiată.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Ilarion Golban, s-a casat integral hotărârea din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea înaintată de Ilarion Golban împotriva lui Gabib Șihamadov și Lucia Șihamadov, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, ca fiind tardivă.

La 12 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Ilarion Golban a declarat recurs împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că a aflat despre faptul că a fost dus în eroare la data de 05 iunie 2015, după care a sesizat funcționarii primăriei, procuratura r. Drochia.

Totodată, recurentul a subliniat că instanța de apel neîntemeiat a respins acțiunea ca tardivă, or, potrivit art. 395 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În acest context recurentul a solicitat casarea hotărârii din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și a deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de

Apel Bălți, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 17 ianuarie 2019, fiind recepționată de către Ilarion Golban la 14 februarie 2019 (f.d. 184), iar recursul a fost depus la 12 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal (f.d.193^A).

Astfel, luând în considerare cele menționate, se constată că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ilarion Golban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite

în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ilarion Golban ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ilarion Golban se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas